

โครงการวิจัยชุมชนเพื่อพัฒนาและแก้ไข ความเหลื่อมล้ำทางสังคมในกรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษาชุมชนบ้านรินทร์ทอง*

The Community Project for Developing and Solving Social Difference Problems in Bangkok Metropolis: A Case Study of Rintong Village

ผศ.ดร. สถาพร ธารอริวาสน์, ผศ.ดร. ปัญญา ชีระวิทยเลิศ,
ดร. ธเนศ ต่วนชะเอม, ผศ.สมเดช เนยไสย, นางสาวภัทรพร กิจชัยนกุล**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนตามกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขความเหลื่อมล้ำทางสังคม 6 ประเด็น และเพื่อพัฒนาโครงการตามความต้องการของประชาชนในการพัฒนากรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการแก้ไขความเหลื่อมล้ำทางสังคมซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ การเลือกกลุ่มเป้าหมายด้วยวิธี Snowball จาก 5 กลุ่มทั้งหมด 45 คน คือ กลุ่มเด็กเยาวชนกลุ่มวัยแรงงาน (2 กลุ่ม) กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มกรรมการชุมชน โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม แบบบันไดคุณภาพชีวิต แบบ AIC การสังเกตและใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของชุมชนรินทร์ทอง ได้แก่ ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนา เช่น การกำจัดขยะ ตัดแต่งสนาม การจัดระเบียบสัตว์เลี้ยว การลอกท่อระบายน้ำและบ่อบำบัด ไม่มีศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล ปัญหาความหลากหลายของคนในชุมชน ปัญหาขาดความสามัคคี

* กรุงเทพมหานครผู้สนับสนุนทุนการวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์หัวหน้าโครงการวิจัย

** บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ไม่ส่งมอบพื้นที่ส่วนกลาง ปัญหาสระว่ายน้ำร้างเป็นแหล่งมั่วสุมการบริการสุขภาพผู้สูงอายุ บริษัทไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย มีแหล่งมั่วสุมและยาเสพติดความแตกแยกของความเห็น ส่วนความต้องการของชุมชน ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก พื้นที่ส่วนกลาง สนามกีฬา ระเบียบจราจร และการจัดแหล่งมั่วสุม

การประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของชุมชนโดยใช้วิธี AIC ชุมชนได้เลือกโครงการพัฒนาศูนย์สุขภาพชุมชน โดยมีกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขที่ได้รับ การอบรมเป็นผู้ดูแลศูนย์สุขภาพ ให้บริการความรู้ และบริการสุขภาพพื้นฐานข้อเสนอแนะ ที่ได้จากการวิจัย คือ ควรสร้างผู้นำที่เข้มแข็งเพื่อความสามัคคีของชุมชนสำนักงานเขตมีนบุรีควรสนับสนุน การพัฒนาอบรมอาชีพ และการดูแลสุขภาพชุมชน อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การพัฒนา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ปัญหาและความต้องการ

Abstract

The purposes of this research were: To analyze problems and community needs in Rintong Village for solving social difference problems including suggestion the development process. 5 groups for 45 sample units were drawn by snowball sampling with teen age 2 labor groups old age and community members. Data collection was conducted by interview focus group Bamboo Rader AIC technique and observation. Data analysis was done by content analysis.

The findings revealed that: Rintong Village problems were lack of continuance development projects such as waste clearing, small park warding, pet organizing, water way running, child center, different villagers, unity community, village center, ole age center, wasteful swimming pool, health service, legal village company, drug problem and difference ideas.

The community need from AIC technique was health center to provide first aid service in the village by health community volunteers.

Suggestions from research were that leaders in community and local office should be support continuous project such as vocational training and community health service.

Keywords: development, community social difference, problems and needs

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การขับเคลื่อนโครงการร่วมเดินหน้าปฏิรูปประเทศไทยและแผนปรองดองประเทศไทย โดยกรุงเทพมหานครร่วมกับ 3 ภาคส่วน ได้แก่ ภาคสื่อสารมวลชน ภาคสถาบันการศึกษาและภาคธุรกิจ ส่วนหนึ่ง ได้แก่ โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไขความเหลื่อมล้ำทางสังคมในกรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการตามเจตนารมณ์ ของแผนตามโครงการร่วมเดินหน้าปฏิรูปประเทศไทย ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่เสมอภาค ความเหลื่อมล้ำทางสังคมในชุมชนกรุงเทพมหานคร ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคประชาชนและภาคีต่างๆ ในการพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกัน ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุขแม้เกิดภาวะวิกฤต ส่งเสริมให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาของชุมชนอย่างเป็นระบบ ให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้และสามารถพึ่งตนเองได้ โดยได้รับการสนับสนุนจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และได้เลือกชุมชนบ้านรินทร์ทองเป็นกรณีศึกษา (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2554)

ชุมชนรินทร์ทองเป็นหมู่บ้านใหญ่มีความหลากหลายของผู้คน ทั้งอาชีพ การงาน และสถานภาพความเป็นอยู่ มีความเข้าใจต่อเรื่องราวของหมู่บ้านต่างกัน ก่อให้เกิดความยากลำบากในการบริหารจัดการ ทำให้กรรมการชุดที่ผ่านมาต้องยุติบทบาท และจากภาวะที่ว่างจากการบริหารจัดการมาอย่างยาวนาน ได้เปิดโอกาสให้ปัญหารุมเร้าเข้ามาจากทุกทิศทุกทาง ทั้งจากการละเมิดของคนในหมู่บ้านด้วยตนเอง และจากผู้คนต่างถิ่น สาธารณูปโภคพื้นฐานได้รับความเสียหายเกือบหมด ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การจราจรติดขัด และการจอดรถที่ไม่เป็นระเบียบของชุมชน

จากการที่กรุงเทพมหานครได้ร่วมกับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จัดทำโครงการวิจัยแก้ไขความเหลื่อมล้ำทางสังคมในกรุงเทพมหานคร เพื่อแก้ไขความไม่เสมอภาค ความเหลื่อมล้ำของสังคมไทย โดยมีเขตการศึกษาอยู่ในชุมชนจังหวัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ประชาชนมีการดำเนินชีวิตที่มีความสุข และสามารถลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมได้ให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ที่จะพึ่งพาตนเอง โดยมีประชาชนเป็นผู้ร่วมคิด วางแผน และพัฒนาชุมชนไปด้วยกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ตามกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขความเหลื่อมล้ำทางสังคม 6 ประเด็น ได้แก่ การเข้าถึงระบบการศึกษาและการพัฒนาเยาวชน การพัฒนาทางกายภาพของชุมชน การแก้ไขปัญหาความยากจนและสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน การปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยอำนาจรัฐ การเข้าถึงทรัพยากรของรัฐ และการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตอบสนองของรัฐต่อความคิดเห็นของชุมชน

2. เพื่อพัฒนาโครงการตามความต้องการของประชาชนในการพัฒนากรุงเทพมหานคร
เกี่ยวกับการแก้ไขความเหลื่อมล้ำทางสังคม

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาวิจัยรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิพื้นฐาน ได้แก่ แผนพัฒนาชุมชน ข้อมูลเชิงคุณภาพ
ลักษณะทั่วไปด้าน การศึกษา สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ บทบาทของหน่วยงานรัฐในชุมชน การใช้และ
เข้าถึงสื่อ และการแสดงออก

2. การสนทนากลุ่มความเหลื่อมล้ำทางสังคมด้วยเทคนิคบันไดครอบคลุมทั้ง 6 ประเด็น
โดยให้คะแนนคุณภาพชีวิตในส่วนของอดีต ปัจจุบัน และอนาคต และการวิเคราะห์ปัญหาความ
เหลื่อมล้ำทางสังคมทั้ง 6 ประเด็น คือ การเข้าถึงระบบการศึกษาและการพัฒนาเยาวชน การพัฒนา
ด้านกายภาพของชุมชน การแก้ไขปัญหาความยากจนและสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน การปฏิบัติ
ที่ไม่เป็นธรรมโดยอำนาจรัฐการเข้าถึงทรัพยากรของรัฐ และการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
และตอบสนองของรัฐต่อความคิดเห็นของชุมชน

3. ทำการทบทวนผลการวิเคราะห์ 6 ประเด็น โดยชุมชนเพื่อความถูกต้องของผลการสนทนา
กลุ่ม

4. การประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (โดยวิธี AIC) มีลำดับ
ดังนี้

4.1 ขั้นตอนการเข้าใจปัญหาและการแก้ปัญหา คือ การทบทวนปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน
ทั้งหมด 6 ประเด็น

4.2 ขั้นตอนเสนอกิจกรรมเพื่อการแก้ปัญหา คือ การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นและ
กิจกรรมการแก้ปัญหาร่วมกัน

4.3 ขั้นตอนพลังกลุ่ม คือ การนำกิจกรรมทั้งหมดที่ได้รับมาร่วมลงคะแนน โดยระบุ
ความสำคัญของโครงการ ทั้งหมด 3 ลำดับ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนมีโอกาสในการเลือก

4.4 ขั้นตอนการเขียนโครงการ คือ การนำโครงการที่ได้รับเลือกเป็นอันดับที่ 1 นำมา
ร่วมกันเสนอกิจกรรมย่อย แบ่งเป็นกิจกรรมที่ชุมชนดำเนินการด้วยตนเอง กิจกรรมที่ชุมชนดำเนินการ
การกับภาครัฐหรือภาคเอกชน และกิจกรรมที่ต้องขอความร่วมมือจากภาครัฐหรือภาคเอกชน
ให้ทุกคนร่วมเป็นกรรมการโครงการ

5. การจัดทำกรณีศึกษา ผ่านการออกแบบโครงการนำร่องเพื่อแก้ปัญหาชุมชน โดยใช้
งบประมาณจัดสรรของกรุงเทพมหานคร (เงินทุนต้นกล้า) วงเงิน ชุมชนละ 150,000 บาท

6. วิเคราะห์ผลและสรุปผลการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้วิเคราะห์เทคนิคบันได 10 ขั้น
2. การวิเคราะห์ผลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) แล้วตีความหมาย เพื่อสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ โดยทำการจำแนกและจัดระบบข้อมูล (Typology and Taxonomy) คือ นำข้อมูลที่ได้นำมาจำแนกและจัดหมวดหมู่ออกให้เป็นระบบแบ่งออกเป็น 6 ประเด็นย่อย สรุปผลความถูกต้องของข้อมูลโดยให้ชุมชนเป็นผู้วิพากษ์ผลการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานชุมชนบ้านรินทร์ทอง ชุมชนบ้านรินทร์ทอง สร้างโดยบริษัท ลลิลแลนด์ แอนด์เฮาส์จำกัด ตั้งขึ้นมาได้ประมาณ 15 ปี มีประชากรจำนวน 3,994 คน มี 1,379 หลังคาเรือน ระบบไฟฟ้าและน้ำประปาเป็นของตัวเอง การประกอบอาชีพมีความหลากหลาย เช่น ค้าขาย การบริการ ราชการ เป็นต้น

1.1 ลำดับเหตุการณ์สำคัญของชุมชน ในปี พ.ศ.2533 บริษัทลลิลแลนด์ แอนด์เฮาส์ จำกัดได้ก่อตั้งหมู่บ้านรินทร์ทองขึ้น และได้ส่งมอบหมู่บ้านให้กับชุมชน จึงได้ดำเนินการก่อตั้ง ในปี พ.ศ.2543 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุมชนชั่วคราว 9 คน ในปี พ.ศ.2547 คณะกรรมการชุมชนได้รวมตัวกันในนามคนรุ่นใหม่ โดยมีการสนับสนุนจากชาวบ้านปี 2548 จัดทำธรรมนูญการบริหารงานของคณะกรรมการชุมชนบ้านรินทร์ทอง ปี 2552 สำนักงานเขตมีนบุรีจัดประชุมคณะกรรมการชุมชนครั้งแรก เลือกคณะกรรมการ 14 คน มี นายสุภาพ ธิรพิพัฒน์ชัย เป็นประธาน

1.2 การพัฒนาของชุมชนที่ผ่านมา ทางชุมชนได้ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาดังต่อไปนี้
 1.2.1 สามารถแบ่งออกเป็นกิจกรรมการพัฒนา จำนวน 14 กิจกรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่พัฒนาทางกายภาพของชุมชน เช่น การกำจัดขยะ การตัดแต่งสนามหญ้าและต้นไม้ การฉีดยาป้องกันพิษสุนัขบ้า และการทำสำรวจลำมะโน ส่วนกิจกรรมวางแผนและติดต่อประสานงาน จำนวน 14 กิจกรรม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ประสานงานไปยังส่วนของภาครัฐ เช่น ติดต่อการไฟฟ้าเพื่อปรับปรุงแสงสว่าง ติดต่อกับงานโยธาเขตเพื่อทราบสภาพที่ดินหมู่บ้าน ติดต่อกับสำนักงานเขตเพื่อสำเนาผังหมู่บ้าน ติดต่อกับสถานีตำรวจเพื่อจัดตั้งตำรวจอาสา และการติดต่อบริษัทลลิลแลนด์แอนด์เฮาส์เพื่อพัฒนาพื้นที่ส่วนกลางของหมู่บ้าน เป็นต้น

1.3 ปัญหาของชุมชนที่ผ่านมา ความแตกต่างกันของประชากรทั้งการศึกษา อาชีพ ที่อยู่อาศัย ทำให้การบริหารงานเป็นไปยากลำบาก ทั้งนี้ ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิถือครอง และข้อจำกัดทางกฎหมาย เช่น การลุกไล่พื้นที่สาธารณะของหมู่บ้านที่ทำให้เกิดความเสื่อมโทรม การไม่ส่งมอบพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีในส่วนของการแย่งกันใช้ทรัพยากรหมู่บ้านจนเกิดความขัดแย้ง

1.4 ความต้องการของชุมชน การให้ชุมชนร่วมกันเก็บกวาดพื้นที่ส่วนกลางร่วมกันการแก้ปัญหาขยะและนกขี้ขี้วาว การพัฒนาพื้นที่ว่างเปล่าให้สามารถใช้งานได้ เช่น พื้นที่สระว่ายน้ำ พื้นที่ด้านหลังชุมชน ซึ่งปัจจุบันเป็นแหล่งทิ้งขยะทำให้เกิดความเสื่อมโทรม

2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน

2.1 ปัญหาการเข้าถึงระบบการศึกษาและการพัฒนาเยาวชน มีโครงการเรียนฟรี แต่พบว่าทางโรงเรียนเรียกเก็บเงินจากผู้ปกครอง เป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ ชุมชนขาดศูนย์เด็กเล็กและอนุบาลตามสัญญาบริษัท ต้องอาศัยหมู่บ้านปริชา 10 โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้แก่ เตรียมอุดมอ่อนเกล้า และนวนินทร์ฯ การศึกษาขั้นพื้นฐานกับโอกาสศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา เท่าๆ กัน ร้อยละ 50 บริเวณชุมชนมีจุดเสี่ยงบริเวณสระว่ายน้ำร้าง ตึกไม่มีเลขที่ ร้านเกมส์ ปัญหายาเสพติดระบาดและการลักขโมย การให้ความสำคัญกับการอบรมคุณธรรมจริยธรรมน้อยลง ทำให้เกิดปัญหาจิตสำนึกต่อส่วนร่วม อีกทั้งยังมั่วสุมกับกลุ่มเพื่อน มีปัญหาด้านติดยาเสพติด

2.2 ปัญหาการแก้ไขปัญหาคาความยากจนและสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน ชุมชนขนาดใหญ่มีความหลากหลายของอาชีพการงานและความเป็นอยู่ด้วยสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันรายรับไม่เพียงพอต่อรายจ่ายทำให้คนในชุมชนเป็นหนี้ ทั้งในระบบและนอกระบบ อีกทั้งการกู้เงินยาก จำเป็นต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน จึงต้องการให้ภาครัฐหรือภาคเอกชนเข้ามาส่งเสริมอาชีพ สนับสนุนการรวมกลุ่ม เพื่อเป็นรายได้อีกทางให้กับชุมชน สำหรับความสามัคคีในชุมชน จะเป็นลักษณะอยู่แบบตัวใครตัวมัน เพราะต่างฝ่ายต้องหาเลี้ยงชีพไม่ให้ความสำคัญกับความสามัคคี

2.3 ปัญหาการพัฒนาด้านกายภาพของชุมชน ลักษณะเป็นหมู่บ้านจัดสรรอาคารพาณิชย์ บ้านที่อยู่อาศัยสามชั้นและสองชั้น ชุมชนขนาดใหญ่ บริษัทบ้านจัดสรรไม่ดำเนินการตามสัญญาการก่อสร้าง เช่น ชุมชนขาดศูนย์เด็กเล็ก พื้นที่ส่วนกลางสำหรับจัดกิจกรรม สนามกีฬา สระว่ายน้ำเป็นต้น ประชาชนต้องใช้บริการศูนย์เด็กเล็กของเอกชนหรือชุมชนข้างเคียง อาคารไม่มีเลขที่และสระว่ายน้ำเป็นที่รกร้าง แหล่งมั่วสุม และจุดเสี่ยง สถานที่จัดตั้งศูนย์เด็กเล็กของชุมชนกลายเป็นที่ทิ้งขยะ ไฟฟ้าส่องสว่างถนนเกิดการชำรุดในบางส่วน ส่วนเสียงตามสายไม่ได้นำออกมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ทางชุมชนจะใช้ใบปลิวและวิธีการบอกต่อ นอกจากนี้ยังมีในส่วนของการระบายน้ำที่เมื่อฝนตกจะทำให้น้ำขังและระบายช้า เพราะยังไม่มีกรลอกท่อระบายน้ำ และบ่อน้ำบำบัดอุดตัน

2.4 ปัญหาการเข้าถึงทรัพยากรของรัฐ การร่วมกันพัฒนาสถานที่ส่วนกลางเอง ได้แก่ สนามกีฬา สนามเด็กเล่น สวนสาธารณะ ที่ทำการชุมชน ต่อมาหลังจัดตั้งชุมชน เขตสนับสนุนงบประมาณบริหารและพัฒนาเดือนละ 5,000 บาท แต่ประธานชุมชนต้องจ่ายเงินตนเองก่อนเบิกจ่ายที่หลังโครงการปัจจุบันที่เขตอนุมัติ คือ ห้องสมุดชุมชน การบริการของเขตพื้นที่ดับแคบ ที่จอดรถไม่เพียงพอ การบริการสุขภาพโรงพยาบาลอยู่ไกลไม่สะดวกต่อผู้สูงอายุ การบริการรถเมล์ฟรีไม่ถึงชุมชน

2.5 ปัญหาการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยอำนาจรัฐ การดำเนินการโครงการบางโครงการติดขัดที่พื้นที่ชุมชนยังไม่ได้เป็นนิติบุคคล บริษัทไม่ปฏิบัติตามสัญญาบ้านจัดสรร หน่วยราชการไม่สามารถให้ความเป็นธรรมแก่ชุมชนได้ ประชาชนต้องแก้ปัญหาตนเองรัฐไม่สามารถช่วยเหลือได้ ยาเสพติดระบาดในกลุ่มเยาวชน มีแหล่งมั่วสุมไม่ถูกดำเนินการ อีกทั้งกรรมการชั่วคราวถูกไต่สวนกลายเป็นคดีความ

2.6 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น อดีตเคยร่วมมือในกลุ่มคนรุ่นใหม่เป็นกรรมการบริหารชุมชนชั่วคราว ช่วยพัฒนาชุมชนจนได้เสนอจัดตั้งชุมชนตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันการมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ระหว่างกรรมการชุดใหม่กับชุดเก่า การเข้าร่วมประชุมจึงมีน้อย ความต้องการไม่ตรงกัน การประชาสัมพันธ์เฉพาะกลุ่มใกล้ชิดผู้นำขาดความเข้มแข็ง ในการพัฒนาชุมชนจะให้ประธานสำรองค่าใช้จ่าย และทำการเบิกจ่ายภายหลังซึ่งมีความล่าช้า

3. พัฒนาโครงการตามความต้องการของประชาชนในการพัฒนากรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการแก้ไขความเหลื่อมล้ำทางสังคม การประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมนั้นชุมชนได้เสนอโครงการศูนย์อนามัยของหมู่บ้าน โดยทางชุมชนเป็นผู้ดำเนินงานจัดเตรียมกิจกรรม รวมถึงพิธีเปิดทั้งหมด สิ่งที่ชุมชนได้ดำเนินการด้วยตนเองสามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 การปรับพื้นที่สำหรับการวางตู้คอนเทนเนอร์ดัดแปลง มีการบริจาคหินกรวดจากคนในชุมชนทำให้เกิดพื้นที่ด้านหน้าศูนย์ไว้สำหรับการจัดกิจกรรมได้

3.2 การเลือกสี และออกแบบประตู หน้าต่างของตู้คอนเทนเนอร์

3.3 การติดตั้งตาข่ายรอบสนามกีฬา

3.4 การประสานงานกับศูนย์สาธารณสุข 43 เพื่อเข้าตรวจสุขภาพให้กับชุมชน

3.5 การร่วมกันจัดหาต้นไม้เพื่อปลูกเป็นสวนสมุนไพร

3.6 การเตรียมสถานที่ในการจัดงาน เช่น เต็นท์สำหรับการทำกิจกรรมตรวจสุขภาพ แจกแว่นตาและพิธีเปิด อาหารและน้ำสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม และการตกแต่งสถานที่เพื่อรับพิธีเปิด

3.7 การร่วมกิจกรรมในพิธีเปิดศูนย์อนามัยของชุมชน

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาของชุมชนบ้านรินทร์ทอง ปัญหาความเหลื่อมล้ำของชุมชนบ้านรินทร์ทองพบว่า กรรมการในชุมชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ระหว่างกรรมการชุดใหม่กับชุดเก่า ขาดความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุม มีการประกอบอาชีพที่หลากหลาย อีกทั้งเกิดความขัดแย้งในการใช้สาธารณะในการค้าขาย ขาดระเบียบในการจอดรถ อาชีพที่แตกต่างกันทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจที่

แตกต่างกัน คนที่เข้ามาอาศัยมาจากหลายที่ทำให้การรวมกลุ่มมีน้อย และไม่เห็นความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนสอดคล้องกับHabermas(1974) (อ้างถึงในกาญจนา แก้วเทพและสมสุข หินวิมาน, 2553) กล่าวถึงปัญหาของชุมชนเมืองแออัดโดยทั่วไป ซึ่งเป็นพื้นที่ตั้งของกลุ่มชุมชนที่มีประชาชนอยู่อย่างหลากหลายและหนาแน่น วัฒนธรรมก็หลากหลายตามไปด้วย อันเนื่องมาจากการรวมตัวกันของประชาชนที่มาจากหลากหลายวัฒนธรรมหลากหลายพื้นที่มาอยู่รวมกัน โดยเน้นการประกอบอาชีพด้านการค้าบริการเป็นหลัก ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชนเมืองนั้นมีความแตกต่างจากชนบท โดยมีลักษณะมีความสัมพันธ์ระยะสั้นๆ มีความยุ่งยาก สลับซับซ้อน ผิดแผก ไม่มีชีวิตจิตใจ เป็นเหตุทำให้ประชาชนในสังคมต้องต่อสู้ดิ้นรน เพื่อให้ชีวิตของตนเองและครอบครัวอยู่รอดในสังคมที่มีลักษณะต่างคนต่างอยู่สูง ไม่สนใจที่จะรวมตัวกันเพื่อปกป้องหรือเรียกร้องสิทธิ คนในชุมชนส่วนใหญ่ไม่สนิทกันเหมือนในชุมชนชนบท จึงทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางด้านการศึกษา การพัฒนาทางกายภาพของชุมชน การแก้ไขความยากจนการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมของรัฐ การเข้าถึงทรัพยากรของรัฐ และการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาชุมชนบ้านรินทร์ทอง

2. พัฒนาโครงการตามความต้องการของประชาชนในการพัฒนากรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการแก้ไขความเหลื่อมล้ำทางสังคม ชุมชนบ้านรินทร์ทองมีความต้องการในเรื่องศูนย์อนามัยของหมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับกรมการพัฒนาชุมชน (2550) ได้ให้นิยามของ “คุณภาพ” ว่าชีวิตมักถูกมองว่าเป็นเรื่องการพัฒนาที่มุ่งเน้นในเรื่องเศรษฐกิจให้มีรายได้เพียงพอเพื่อนำมาใช้ทำให้เกิดความสะดวกสบายทางด้านวัตถุและการกินดีอยู่ดีเป็นสำคัญหรือบางคนมองว่าคุณภาพชีวิตเป็นเรื่องของการมีสุขภาพอนามัยที่ดี

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน. (2553). **สายธารแห่งนักคิดทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมืองกับการสื่อสารศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมการพัฒนาชุมชน(2550). **การพัฒนาคุณภาพชีวิต**. ค้นเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2554. จาก <http://www3.cdd.go.th/pathumthani/BMN/BMN/what's%20BMN.pdf>.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2554). **หลักการของโครงการวิจัยชุมชนเพื่อพัฒนาและแก้ไขความเหลื่อมล้ำทางสังคมในกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ.